

Valtuuston vaalilautakunnan asettaminen

KH 20.05.2025

722/00.00.01.00/2025

VALMISTELIJA:

hallintojohtaja Sari Mannermaa, p. 040 629 0650

Kuntalain 105 §:ssä säädetään henkilön tai henkilöiden valitsemisesta kunnan luottamustoimeen. Vaali voi olla yksimielinen, toimittaa enemmistövaalina tai luottamushenkilöitä valittaessa myös suhteellisenä.

Suhteellisten vaalien osalta kuntalain 105 § toteaa seuraavaa:

"Vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Suhteellisia vaalia toimitettaessa sovelletaan, mitä kuntavaaleista vaalilaissa säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta.

Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa."

Utajärven valtuustossa on jäseniä 19. Suhteelliset vaalit on valtuustossa toimeenpantava kun valittavia henkilöitä on useampia ja riittävä määrä valtuutettuja sitä vaatii. Kun valittavia on

- 7, jaetaan 19 luvulla 8. Osamääräksi tulee 2,38, joka korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun, joka on 3. Vaali on toimitettava suhteellisenä, jos vaatijoita valtuustossa on vähintään 3 valtuutettua.

- 5, on osamäärä 3,17. Suhteelliset vaalit toimitettava, jos sitä vaatii 4 valtuutettua

- 3, on osamäärä 4,75. Suhteelliset vaalit toimitettava, jos sitä vaatii 5 valtuutettua.

Hallintosäännön 113 §:n mukaan valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on kolme (3) jäsentä ja kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, joillei valtuusto toisin päättää.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset.

Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan

kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 %

naisia ja vähintään 40 % miehiä. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

VS. KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että se valitsee valtuuston vaalilautakuntaan valtuutetuista kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

PÄÄTÖS: